

PETRIĆ, Ante, slikar (Postira, 28. IX. 1923). U slikarstvu samouk. Prve pouke o slikarstvu dobio je od I. Joba u rodnim Postirama. Slika od 1952, figurativno, na tragu Vidovića i Ivančića, gustim pastoznim namazima boje. Njegove mrtve prirode i pejzaže odlikuju suzdržani kolorit i nenametljivi efekti intimističke rasvjete (*Smokve*, 1967; *Ribe*, 1971; *Lampijun s kovačem*, 1973). — Samostalno je izlagao u Zagrebu 1959, 1962. i 1971.

LIT.: J. Kaštelan, Ante Petrić (katalog), Zagreb 1962. — Ž. Čorak, Petrić Ante, Vjesnik, 19. V. 1973. — Z. Tonković, Ante Petrić, u katalogu: Galerija Bol, Bol 1981. — Ž. Sa.

PETRIĆ, Bartol, slikar i grafičar (Stari Grad na Hvaru, 30. IV. 1899 — Split, 24. X. 1974). Diplomirao je na Akademiji u Zagrebu 1929. Od 1948. do umirovljenja bio je konzervator i crtač u Muzeju hrvatskih starina u Splitu. Najintenzivnije djeluje tridesetih godina; u Parizu 1934. sudjeluje na Salonu nezavisnih, a samostalno izlaže u Splitu, Zagrebu i Starome Gradu. Često slika motive iz zavičaja (mapa grafika *Stari Grad*) i figuralne kompozicije (*Ručak u polju*; *Ribari*; *Seljaci kod turnja*). Njegova se poetika nadovezuje na iskustva J. Plančića i V. Paraća, a najboljim ostvarenjima svrstava se među predstavnike postimpresionističkoga kolorizma. Osobitu lik. osjetljivost pokazao je u sepijama i akvarelima. — Retrospektivna izložba priređena mu je u Starome Gradu na Hvaru 1984.

LIT.: J. Draganić, Izložba Bartola Petrića, Novosti, 1932, 24. — D. Tiljak, Bartol Petrić, Književnik, 1932, 3. — T. Maroević, Bartol Petrić (katalog), Stari Grad 1984. — To. Mć.

PETRIĆ, Frano (Patritius, Patrizzi, Franciscus), filozof (Cres, 25. IV. 1529 — Rim, 7. II. 1597). Uz filozofske radove pisao i djela s područja metodologije povijesti, teorije pjesništva, govorničtva, geometrije, vojno-strateške problematike, astronomije, meteorologije, melioracije i državištva. Bavio se fenomenom grada. U okviru renesansnih projekata idealnih gradova predložio je racionalna rješenja za oblikovanje i uređenje grada. U djelu *Sretan grad (La città felice, Venecija 1553)* izložio je svoje zamisli o razlozima utemeljenja grada, načelima gradnje i crkvenih uređenja u spoju oblikovnoga i funkcionalnoga, o gradnji svjetovnih i crkv. građevina, pejzažnih, prometnih, upravnih i drugih zona te fortifikacija.

BIBL.: *Sretan grad*, u knjizi: A. Mutnjaković, *Sretan grad*, Zagreb 1993.

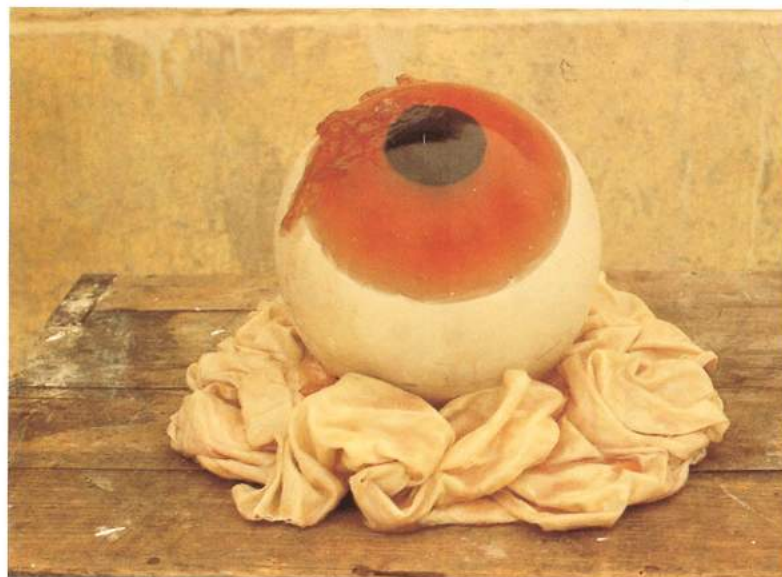
Lj. S. P.

PETRIĆ, Mario, etnolog (Sinj, 15. VIII. 1927). Studirao etnologiju i povijest na Filozofskome fakultetu u Zagrebu. Doktorirao 1973 (*Običaji tatuiranja kod balkanskih naroda*). Jedno vrijeme radio kao srednjoškolski nastavnik. God. 1958—75. radi u Zemaljskome muzeju u Sarajevu, od 1976. direktor Etnografskoga muzeja u Zagrebu.

BIBL.: *Srednjovjekovni nadgrobni spomenici u Žepi* (s V. Palavestrom), Radovi Naučnog društva BiH (Sarajevo), 1964, 24; *On Tattooing and Cicatrization in Prehistoric Population of a Part of the Balkans*, Godišnjak Centra za balkanološka ispitivanja (Sarajevo), 1966, 2; *Lončarska tradicija u Cetinskoj krajini*, Zbornik Cetinske krajine, 1979, 1. — J. Bil.

PETRIĆ, Ratko, kipar (Zadar, 12. V. 1941). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1966 (V. Radauš), kod istoga majstora suradnik 1966—69. Suosnivač lik. grupe »Biafra« 1971—78. Radio kao profesor u Kansas City Art Institute u SAD (1979). U skulpturi ga odlikuje zanimanje za socijalnu problematiku (*Orator*, 1971; *Sveid*, 1977; *Erupcija*, 1987) i angažiranu poruku (*Abortus*, 1976) te poruku s ekološkim prizvukom (*Radanje Venere i Stablo koje sjedi*; obje iz 1989). Kipar bogate maštovitosti, ekspresionističke napetosti i ludičkih poticaja istražuje u nekiparskim materijalima polijester, kožu, papir, dlaku, čak i meso (*Čovjek tuba*, 1971; *Gozba*, 1974; *Ljuske*, 1976; *Hamlet*, 1989). Često se služi montažom

T. PETRIĆ, *Kavalkada s pticama*

R. PETRIĆ, *Ostatak*

gotovih i nađenih predmeta i materijala. Skulpture u svojoj antiljepoti (*Sjećanje na gospođu Y*, 1977), nekonvencionalnih izraza (*Kraljice*, 1987) i efektu šoka (*Skica za spomenik intelektualcu*, 1989) ističu dramatična raspoloženja. Bavi se karikaturom, grafičkim oblikovanjem i crtežom. Objavio mapu grafika *Golim perom* (1980). Autor skulptura u javnim prostorima (*Petar Zoranić*, Zadar, 1969; *Josip Račić*, Zagreb, 1980; *Slovni stup*, Zagreb, 1988; *Slova*, Petrinja, 1989) i spomenika (*Spomenik žrtvama II. svj. rata*, Ist, 1974; *Spomenik ustanku*, Ražanac, 1981). Samostalno izlagao u Zadru, Zagrebu, Ljubljani, Varaždinu, Velikoj Gorici, Karlovcu, Kansas Cityju i Osoru.

LIT.: Z. Rus, Ratko Petrić — crteži (katalog), Zagreb 1976. — Isti, Ratko Petrić — skulpture, plakati (katalog), Zadar 1977. — Z. Poznić, Zagrebački umjetnici mlade generacije (katalog), Beograd 1981. — S. Špoljarić, Ratko Petrić (katalog), Zagreb 1989. — Z. Poz. i R.

PETRIĆ, Tonka, slikarica (Split, 7. IX. 1929 — Zagreb, ? VI. 1996). Diplomirala na Akademiji u Beogradu 1957 (N. Gvozdenović). Ekspresivnim, deformiranim oblicima i zvučnim koloritom gradi kompozicije u kojima prizorima »dječje« mašte podsjeća na elementarna egzistencijalna stanja (*Žena s pticom*, 1967; *Figura*, 1982; *Kavalkada s pticama*, 1984; *Orao*, 1990; *Žena s pticom na glavi*, 1994). Njezina se naracija, osobito u crtežima, odlikuje groteskom i ironičnim pristupom (*Dama u hermelinu*, 1977). — Samostalno je izlagala u Splitu, Zagrebu, Beogradu, Wuppertalu, Düsseldorfu i Parizu. Bavi se ilustriranjem knjiga.

LIT.: Z. Tonković, Tonka Petrić (katalog), Bol 1981. — I. Šimat Banov, Tonka Petrić (katalog), Split 1983. — G. Quien, Tonka Petrić (katalog), Zagreb 1984. — M. Šolman, Tonka Petrić (katalog), Zagreb 1991. — D. Schneider, Tonka Petrić (katalog), Zagreb 1994. — Ž. Sa.

PETRIJANEC, selo SZ od Varaždina. Pretpostavlja se da se ant. ime *Aqua viva* odnosilo na rimsko naselje u blizini. Od rim. se nalaza ističu ostaci zidova građevina, zdenaca, vile (?) te zlatni novac, nakit i keramika. — U jednobrodnoj župnoj crkvi Sv. Petra i Pavla (1797, posvećena 1822), sa sakristijom uz polukružno svetište, bočnom kapelom uz lađu i tornjem uz glavno pročelje, nalaze se kasnobarokni i klasicistički oltari i propovjedaonica. — U blizini je pil Sv. Jurja na konju (oko 1775), pod drvenom strehom.

LIT.: G. Szabo, Kroz Hrvatsko zagorje, Zagreb 1939, str. 124—25. — B. Vikić i M. Gorenc, Prilog istraživanju antiknih naselja i putova u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, Zagreb 1969. — I. Šarić, Antičko naselje u Petrijancu, u knjizi: Arheološka istraživanja u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, Zagreb 1978. — A. Ht.

PETRINJA, grad u Pokuplju. Srednjovj. P. bila je blizu današnjih sela Jabukovca i Kraljevcana. Njezini su građani dobili privilegij slobodnoga trgovišta 1240. Tursku drvenu tvrđavu na današnjem je mjestu podignuo 1592. Hasan paša Predojević (1941. nađeni temelji, kamene kugle, oruđe); u turskim je rukama do 1594. Idućih godina krajiška vlast obnavlja tvrđavu i u njoj podiže naselje. Tvrđavu je 1617. modernizirao C. Porta, a postojala je do 1703. U XVIII. st. naselje dobiva krajiški značaj. — U Petrinji postoji niz drvenih kuća, ali i stilskih kasnobarokno-klasicističkih kuća s portalima, rešetkama od kovana željeza i željeznim kapcima; takve kuće uokviruju glavni trg. U njemu je park (nasadi dijelom iz doba franc.